

– 2024 02 –

A Herendi Porcelánmanufaktúra magazinja

No 63

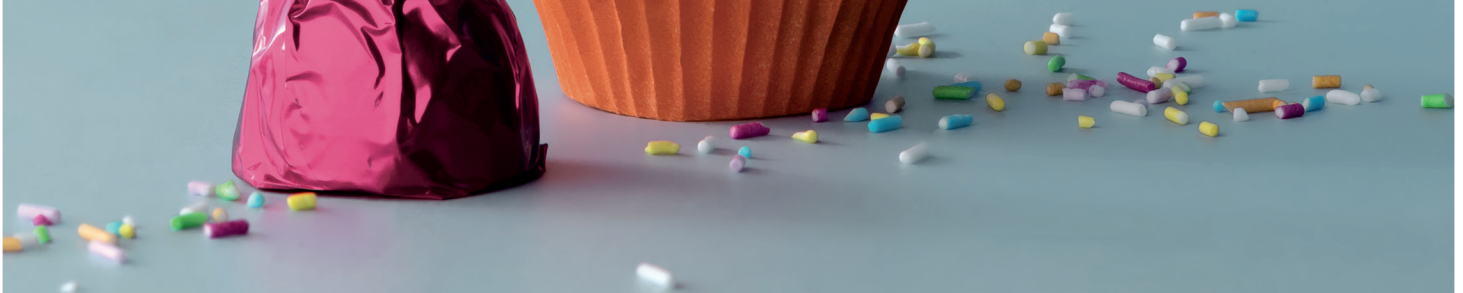
Herend

HERALD

Glamour az
otthonunk kényelmében

—
Kulisszák mögött
VH régen és most

—
Unikális múzeumok

Herend

HEREND PORCELÁN
TRADÍCIÓ-INNOVÁCIÓ

Tisztelt Herend Herald Olvasó!

Vannak hétköznapok, és vannak ünnepek, amikor díszbe öltöztetjük a lelkünket. Az ünnepeket ajándékba kapjuk, hogy életünk ne csak múljjék, de teljék is. A hétköznapok tettei felkészítenek Bennünket az ünnepekre, az ünnepnapokból pedig erőt merítünk a hétköznapi munkánk viteléhez. Az ünnep nem azt jelenti, hogy többé nem lesznek hétköznapok, de azt igen, hogy a hétköznapok monotonitása az ünnep ragyogásával legyőzhető. A hétköznapokból fensíkként emelkednek ki az ünnepnapok, amikor a *múlt – jelen – és jövő* metszéspontjában megpihenünk, levetjük magunkról a múlt nehézségeit és a jövő aggodalmait. Csak az ünnep pillanata számít. Az ünnepekből élményt és emléket gyűjtünk. Az ünnepek elcsendesítik a hétköznapok zaját, a lelkünket, teret adnak az elmélkedésnek és az elmélyülésnek egyaránt. Az ünnep közösséget formál, Szeretteinkkel a szeretet közösségét, az összetartozást. Az ünnepi kacagás a végtelenbe szalad, az ünnepi könnyek pedig valójában távcsövek, amelyen keresztül az ember elláthat egészen a mennyországig.

A Herendi porcelán a hétköznapokban is ünnepet varázsol. A reggeli kávénk ízét megnemesíti, a tea beszélgetőssé válik, az ünnepi asztalt eleganciába öltözteti. A Herendi színek gazdagsága és a minták kifinomultsága ámulatba ejti a szemlélőt, minden alkotás egyszerre tradicionális és folyamatosan megújuló. A múltból ered és a jövőbe mutat, kortalan, örök érték. A Herendi porcelán felöltözteti az otthonunkat, szeretettel csodáljuk a benne meghúzódó kézművességet. Ha ránézünk, a művészet kacsint vissza.

Ha van egy Herendije, már nincs egyedül, van, aki Önnel ünnepel!

Tisztelettel köszönti Önt,

Dr. Simon Attila
vezérigazgató

–
A borítón
Tojás alakú marokkó 08550000SP751;
Golflabdák 07803000VA, 07803000AV

–
Ezen az oldalon
Elefánt a hátán mécsesstartóval
15487091SP1220

–
A hátsó borítón
Zenedoboz
07849091FTQ

Tartalom

Boldog új évet!	5	Oázis a pillangóknak	16
Unikális múzeumok	6	Tűzhányók titkai	17
Kulisszák mögött	8	Egy legenda életútja	18
Óriási felfedezések	10	Különleges lények a mélyben	19
Egy hintó begördül	11	Sajtimádóknak	20
Lakberendezés	12	Recept	21
Róma, a vizek birodalma	14	Ajándékötletek	22
Városok a víz alatt	15		

Impresszum

Kiadja a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.
H-8440 Herend, Kossuth Lajos utca 140.
Telefon: +36 88 523 100
info@herend.com • www.herend.com
Herendporcelan • @herendporcelain

Készült a Prospektus Nyomdában
ISSN 1585-1397

Felelős szerkesztő Dr. Simon Attila
Szerkesztő Cserhalmi Rita
Grafikai munka Drone Creative
Szerző Tamás Anita
Korrektúra Siklósi Ágnes
Fényképek Erdélyi-Tóth Zsófia, Bak Zsolt, Adobe Stock
Szerkesztőség 1075 Budapest, Károly körút 1.
herald@drone.hu • www.drone.hu

BOLDOG ÚJ ÉVET!

Az új év több annál, mint hogy új naptárat akasztunk a falra. Az évszám változása valami újnak, a jobb és a szebb reményének is a kezdete. Akár babonások vagyunk, akár nem, érdemes próbát tenni a világ különböző országainak tradícióival.

Hogy minden kerek legyen

A Fülöp-szigeteken az új évet csupa kerek dologgal várják, ugyanis úgy tartják, hogy a kerekesség a jólét szimbóluma. Hogy mind a tizenkét hónap gazdagságban teljen, tizenkét kerek gyümölcsöt tesznek egy tálba, zsebeiket pedig megtöltik pénzérmékkel. És hogy milyen mintájú legyen az a zsebes ruhadarab? A legszerencsésebb, ha pöttyös.

Az ókor óta

A hagyma már az ókori görögöknél is a növekedést és az újjászületést jelképezte – ezért van máig nagy szerepe újévkor a görögországi háztartásokban. A családok jellemzően közösen akasztják ki a hagymát a bejárati ajtajuk fölé, azt remélve, hogy a következő év mindannyiuk számára személyes növekedést és új lehetőségeket hoz.

Hangos köszöntő

Dél-Korában az új esztendőt harang megkongatásával ünneplik. A harang harmincháromszor szólal meg, miután december 31-én éjfél utött az óra. A tradíció szerint a harangozás búcsút int az óévnek, és a reménnyel, boldogsággal teli következő évet köszönti. Egészen hasonló a szokás Japánban is, csak ott száznyolc kongatás hallható.

Csak óvatosan!

Hagyjuk magunk mögött a rosszat, és a jövőben fókuszáljunk a jóra – ezt az életvezetési tanácsot a Dél-afrikai Köztársaságban nem csak képletesen értik. Az országban sokan úgy köszöntik az új évet, hogy a nem működő tárgyakat és a rossz bútorokat kihajigálják az ablakon. Nos, ez is egy módja a múlt elengedésének...

Az év első útja

Ha újévkor járunk Kolumbiában, azt hihetjük, mindenki éppen most utazik valahová. Mi másért húznának maguk után annyian bőröndöt? Az igazság az, hogy a kolumbiaiak hisznek abban, hogy ha szilveszter éjjelén fogják a bőröndjeiket, és tesznek velük egy nagy kört a ház körül, akkor utazásokban gazdag év vár rájuk.

Tudta?

Magyarországon a legtöbb újévi hiedelem az étkezéshez köthető. Leginkább a húsfogyasztásunkat tanácsos átgondolnunk: a szárnyasok elkaparják a szerencsénket, a halak elúsznak vele, ezért javasolt malacot tenni az asztalra, amely orrával a föld alól is kitúrja a jószerencsét.

UNIKÁLIS MÚZEUMOK

Ókori leletek, barokk festmények és kortárs műtárgyak jelennek meg lelki szemünk előtt, ha a múzeumokra gondolunk. Ám világszerte léteznek olyan gyűjtemények és tárlatok, amelyek egy-egy kevésbé megszokott téma köré épültek.

Idahói Burgonyamúzeum

Ami Floridának a narancs vagy Georgiának a barack, az Idaho államnak a burgonya. Az itt termesztett fajtát Idaho burgonyának is hívják, a Blackfoot városában működő múzeumban pedig mindent megtudhatunk erről a gumós zöldségről – az elterjedésétől az aratásán át a feldolgozásig. Az egyik üvegbúra alatt a világ legna-

gyobb, egészen pontosan hatvannégy centis csipzét is megcsodálhatjuk. Ennyi krumpolis finomság láttán nem csoda, ha megéhezünk – szerencsére a múzeumhoz egy kis vendéglátó egység is tartozik, ahol mindenféle burgonyás fogás kóstolható.

Cancúni Víz alatti Múzeum

Mexikóban van egy múzeum, amelynek három-hat méter mélyen található galériáiban összesen ötszáz szobrot tekinthetnek meg a sznorkelezők és a búvárok. Ha nem merünk alámerülni, az sem gond, üvegfenekű csónakkal is körülnézhetünk. A műalkotások pH-semleges betonból készültek a föld felett, és mielőtt víz alá kerültek, megtisztították őket, hogy felszínüket ne borítsa olyan vegyi anyag, amely esetlegesen károsíthatja a vizet vagy a zátony élővilágát.

Cravaticum

Évszázadok óta jelentős szimbolikus szerepet tölt be, mégis csak most kapta meg a neki kijáró figyelmet: 2024 nyarán Zágrábban nyílt meg a világ első nyakkendőmúzeuma. A játékos, interaktív tárlaton számos tény és történetet megismerhetünk a férfigardrób alapdarabjáról – a 17. századtól napjainkig. A horvát főváros butikmúzeumában persze

Tudta?

A Herendi Porcelánművészeti Múzeumban található a világ legnagyobb Herendi műtárggyűjteménye, a Herendi Kincsesládája. A múzeumnak helyet adó kétszintes késő klasszicista épület önmagában is műemlék, hiszen itt készültek az első Herendi porcelánok 1826-ban.

egészen különös nyakkendőket is szemügyre vehetünk – például egy olyat, amely golyóálló anyagból készült – és még néhány megkötési technikát is elsajátíthatunk.

Miniatűr múzeum

A legnagyobb kollekciónak a legkisebb dolgokkal – legegyszerűbben így lehetne megfogalmazni, mit találunk a Prága Strahov városnegyedében létrehozott Miniatűr múzeumban. Megtekinthetjük itt a világ legkisebb (1,2 milliméteres!) színarany biciklijét, a világ legkisebb (0,9x0,9 milliméteres) könyvét vagy egy patkolt bolhát is. És hogy mindezt mégis hogyan látjuk? A tárlat szabad szemmel élvezhetetlen lenne, ezért a termekben nagyítót biztosítanak. A kiállított tárgyaknak se szeri, se száma, de talán nem meglepő, hogy elférnek egyetlen helyiségben.

A Jövő Múzeuma

Dubaj a legek városa, nem is csodálkozunk hát, hogy a legmodernebb múzeum itt épült fel – és már kívülről is eléggé futurisztikus látványt nyújt. A tórusz alakú épületben ráadásul egy mesterségesintelligencia-vezérelte idegenvezetőt kapunk. A Jövő Múzeuma azt vizsgálja, hogyan fejlődhet a társadalom az elkövetkező évtizedekben a tudomány és

a technológia segítségével. Persze a jövő hőseire, a gyerekekre is gondoltak: a három és tíz év közöttiek egy nekik kialakított szinten inspirálódhatnak és játszva tanulhatnak.

Cup Noodles Múzeum

Évente több mint százmilliárd zacskós és poharas tésztalevest fogyasztunk világszerte – sőt galaxisszerte, hiszen az asztronauták is visznek magukkal ilyen instant ételt az űrbe. Népszerűségének titka, hogy csupán meleg víz kell hozzá, és már készen is van. Az 1999-ben nyílt japán múzeumban nemcsak az instant leves 1958-as születését, evolúcióját és gyártását ismerhetjük meg, hanem elkészíthetjük a saját verzióinkat is – 5460 kombináció lehetséges. Távozáskor aztán egy olyan alagúton sétálhatunk végig, ahol még nyolcszáz különböző csomagolású rámen, azaz japán tésztaleves látványa marasztal.

Porcelánművészeti Múzeum

Olvassa be a QR-kódot, és látogasson el a Herendi Porcelánművészeti Múzeum oldalára. A virtuális túrára kattintva bejárhatja a múzeum belső tereit.

VIEUX HEREND RÉGEN ÉS MOST

A Herendi Porcelánmanufaktúra távol-keleti eredetű pikkelyes festése Vieux Herend (VH) néven lett ismert – és vált napjaink egyik legnépszerűbb herendi motívumává.

Honnan ered?

Fischer Mór, a herendi porcelángyártás felvirágoztatója a madarak tollára, illetve a halak pikkelyeire emlékeztető, stilizált díszítést az 1850-es években honosította meg Herenden. Az első ilyen pikkelyfestésű figura egy porcelánkakas volt, amelyet Fischer a híres írónak, Jókai Mórnak – írói álnévén Kakas Mártonnak – ajándékozott. Ez a Herendi Porcelánművészeti Múzeumban jelenleg is megtalálható.

A 19. század második felében kevés VH-mintával festett kis-plasztika készült, viszont a 20. század második felétől kezdve számuk és népszerűségük rohamosan nőni kezdett. Azóta több száz különböző színű porcelánfigura készült ezzel a festési megoldással, mára számtalan állatformán és asztali szer vízkészleten megtalálható ez a minta. A „VH” a francia Vieux Herend, vagyis régi Herend mintanév rövidítése.

Precíz pikkelyek és pettyek

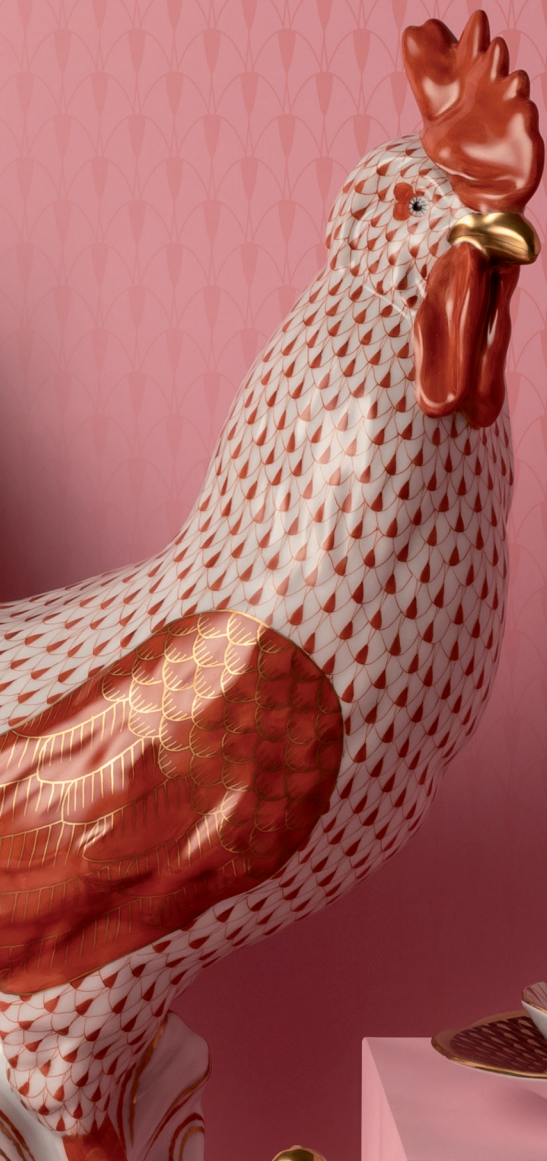
A VH-figurák munkaigényesek, sok rajtuk a tollrajz, ami miatt jó rajzkészséget, formaérzékét és térlátást igényelnek. A pikkelyek felvitele rajztollal történik, majd ezek közepét a pikkelyvel gyakran azonos színnel, ecsettel töltik ki. A pikkelyes figurák a nehéz kezelhetőség miatt általában „többtüzesek”. Nagyobb méretűek esetében mind a pikkelyrajzot, mind a kiegészítő festést (pettyezést) többször kell égetni, mivel a pikkelyezés behálózza a porcelánállat teljes felületét, és valahol fogni is kell a figurát festés közben. További égetésre is szükség lehet, ha bármely színre még aranydekorálás is kerül.

Újabbnál újabb változatok

Sokáig pontos logikai szabályok szerint dekorálták a VH-figurákat, amelyeknek száma több száz darab lett az évek alatt. A legújabb termékfejlesztésnek köszönhetően a pikkelyek foltokban több színnel készülnek (úgynevezett C-festéssel kombinálva) – a tollak természetes színjátékát és kinézetét utánózza, amelyek még élethűbb, vagy éppen még modernebb eredményt adnak. Nagy sikert hozott egy sárkányfigura újszerű kivitelezése is, amely az utóbbi években divatos zentangle művészeti ágból merített ihletet.

–
Nagy kakas 05030000VHM; Csiga 15375000VHJ;
Citrom alakú bonbonier bimbófogóval 06071012VHN-OR;
Kávészésze és csészealj 20711000VHN;
Teáscsésze és csészealj 20706000VH;
Csemegetányér 20517000VHN-OR;
Róka 15303000VHSP27

Tudta?

A legnagyobb VH-mintás figura festési ideje több mint háromszáz óra, mivel a testét kétezernél is több pikkely borítja. A VH-minta közel kétszáz színárnyalatban jelenhet meg világszerte.

ÓRIÁSI FELFEDEZÉSEK

Az emberek képzeletét mindig megmozgatták az óriások. Hogy a kolosszális alakokról szóló meséknek és mondáknak van alapja, arra Kínában is találtak bizonyítékot.

Atlasz, aki a vállán tartja az égboltot. A hatalmas Góliát, akit Dávidnak végül sikerül legyőznie. Gulliver, akit a liliputiak emberhegynek neveznek. A görög mitológiában, a *Bibliában* és a szépirodalomban is találkozunk óriásokkal, mindezek miatt pedig nem is tűnik elképzelhetetlennek, hogy a bolygónkon valaha valóban éltek az átlagnál jóval magasabb, nagyobb termetű emberek.

A közelmúltban egy kelet-kínai ásatáson a régészek olyan ötezer éves csontokra bukkantak, amelyek szokatlanul magas és erős termetű emberekéi lehetnek. A Santung tartományban található lelőhelyen több sírt is feltártak, és – a csontok mérete alapján – arra következtettek a szakértők, hogy azok 1,8 vagy akár 1,9 méter magas férfiak maradványai lehetnek. Bár mai szemmel ebben semmi szokatlan nincs, hiszen napjainkban a kínai férfiak átlagmagassága 172 centiméter, több ezer évvel ezelőtt az emberek jóval alacsonyabbak

voltak, így ezek a férfiak valószínűleg óriásnak számíthatnak. Arra nem találtak még magyarázatot, miért nőhettek ekkorrára, ám a fellelt tárgyakból arra a következtetésre jutottak, hogy meglehetősen kényelmesen élhettek és minőségi ételeket fogyaszthattak. És hogy manapság élnek-e arrafelé óriások? A tartomány lakóinak magassága ma is átlagon felüli, ám csupán pár centiméterrel haladja meg a kínai átlagot.

Az ősi Kínában valaha felfedezett legmagasabb csontváz is ebből a tartományból került elő: a fiatal, vélhetően tizenhat-tizennyolc éves férfit, aki több mint négyezer évvel ezelőtt 193 centiméter lehetett, Lungsan-óriásnak nevezik. Sőt, a keleti kultúra egyik legkiemelkedőbb bölcse, Konfuciusz is Santungból származik, kivételes magasságáról pedig több könyv is említést tesz. Az időszámításunk előtt 551-ben született filozófus legalább 189 centiméter volt.

Cukortartó mandarinfogóval
03353021PVFP-X1

Tudta?

A világ legmagasabb embere egyébként a török származású, 251 centiméteres Sultan Kösen, a legalacsonyabb pedig egy indiai hölgy, Jyoti Amge, aki csupán 62,8 centiméter.

EGY HINTÓ BEGÖRDÜL

Négykerekű, kárpitozott, rugózott, többnyire fából készült, díszes lovas kocsi. Napjaink luxusautóinak középkori és újkori megfelelői a hintók voltak, kizárólag az előkelő társadalmi réteghez tartozók közlekedtek ilyen járművekkel.

A történelmi feljegyzések szerint a 13. század magyar találmánya a hintázó szekér, vagyis a hintószekér, amelynek neve azután hintóra rövidült. A hintók szerkezete évszázadról évszázadra fejlődött, a korszerű rugózása miatt a komfort nőtt, a velük való utazás könnyűnek és gyorsnak bizonyult. A hintókat a kocsiszekrényük alapján csoportosították, a 19. század elit tagjai hivatalos alkalmakon a nyitott hintót részesítették előnyben, a sétakocsikázásra is kitűnő, félfedeles hintó a hölgyek kedvence volt, de létezett teljesen zárt, fedeles (rögzített vagy lehajtható) verzió is, némelyiket kettő, némelyiket négy ló vontatta.

Erzsébet osztrák–magyar császárné, a magyarok legkedveltebb királynéja fényűzőbbnél fényűzőbb hintókkal utazott. A császári hintó tulajdonképpen egy kerekeken guruló trón volt, amely az uralkodó család hatalmát szimbolizálta, ám ezt csak a jeles eseményeken használták, például esküvőkön és ünnepélyeken. Persze ezzel a pazar barokk hintóval érkezett Sissi a budapesti Mátyás-templomban tartott koronázására is 1867. június 8-án.

A kevésbé kiváltságosok a 19. században legfeljebb omnibusszal, azaz társaskocsival közlekedhettek: ezt is ló vontatta, ám sokkal többen (nyolc–tizennégy fő) felfértek rá, ezért is tartják az autóbusz és a trolibusz ősének, a tömegközlekedés úttörőjének. Elsősorban kiskereskedők, hivatalnokok, mesteremberek és értelmiségiek váltottak rá jegyet. Az első omnibusz 1832. július 1-jén indult el Pesten, az utolsó pedig 1929. április 30-án búcsúzott el a fővárosi utazóközönségtől.

– Csokoládécsészék és csészealjak
00722000CBTA, 00712000BFR-1

Tudta?

A Herendi Porcelánmanufaktúra kínálatában máig – többféle mintával – megtalálható a „zittern Tasse”, azaz a remegő csésze (manapság inkább csokoládécsészének hívjuk), amelyhez különleges peremű csészetányér tartozik. Eredetileg azért tervezték így, hogy a hölgyek-urak hintózás közben stabilan el tudják helyezni benne a csészéjüket.

Tudta?

A glamúr szó hallatán sokaknak Hollywood jut eszébe, a hollywoodi glamúr pedig létező változata ennek a lakberendezési stílusnak: az 1920-as és 1930-as évekből inspirálódik, amelyet Hollywood aranykorának is neveznek, ennek megfelelően töméntelen csillogás, arany részletek, geometrikus vonalak és art deco motívumok jellemzik.

GLAMOUR AZ OTTHONUNK KÉNYELMÉBEN

Az elegáns, ragyogó lakberendezési stílus az egyik legfelkapottabb trend az őszi-téli szezonban.

Ezért a díszes és extravagáns irányzatért, amely időről időre újra divatba jön, nem is nehéz rajongani. A kidolgozott részletekkel, nagy kontrasztokkal és fényűző anyaghasználattal

operáló glamúr stílus azokat szólítja meg, akik szerint a több néha több, ugyanakkor azt vallják, hogy a kifinomultság és a csillogás között meg lehet találni az egyensúlyt.

A glamúr stílus kétféleképpen jelenhet meg a modern otthonokban: szofisztikáltan vagy drámaian. A lágy pasztellárnyalatok – mint a babarózsaszín, a mentazöld és a halványkék – puhasága épp olyan luxusérzetet tud nyújtani, mint a pazar drágakőszínek (a rubinvörös, a zafírkék vagy a smaragdzöld). A jól megválasztott színpaletta mellett a megfelelő textúrák és a kellő ragyogás adja ennek a lakberendezési irányzatnak a gerincét. A tükrök, az üvegek, a magas fényű bútorfelületek és dekorációs elemek biztosítják az előkelő atmoszférát, míg a pompás kárpitok és szövetek (például a selyem, a bársony vagy a buklé) izgalmasabban teszik a tereket. A stílushoz tökéletesen illeszkednek a Herendi porcelán dísz tárgyai, amelyek finomságukkal,

művészi megmunkálásukkal és részletgazdag festésükkel a visszafogottan és az extravagánsan glamúros otthonoknak is ékei lehetnek.

Nem lehet egy enteriőr fényűző, ha nincs benne elég fény, éppen ezért a világítás kialakítására kiemelt figyelmet érdemes fordítani. Egyrészt elegendő világítótestre van szükség, másrészt nem akármilyenekre: kellőképpen glamúros a kristálycsillár, a metálfényű lámpaernyő, ahogyan a porcelán gyertyatartó is, amely a fényes mázával maga a kecses elegancia. A maximális fényár érdekében a lámpákat tükrök vagy tükörfényű tárgyak közelében helyezük el, így még jobban csillognak majd.

Merjünk játszani a feltűnő mintákkal is – tehetjük ezt többek között a tapétákkal, a szőnyegekkel, de akár a falfestéssel is –, mert ezek sokat hozzátesznek a kifinomult térérzethez és hívogató légkört teremtenek. A méretarányokra

azonban tanácsos odafigyelni: a nagy méretű minták egy kis térben nyomasztóak lehetnek. A mintás porcelánok persze bármelyik helyiségben jól mutatnak...

Ha még csak most barátkozunk ezzel a stílussal, vagy nem szeretnénk drasztikus átalakításokat végezni az otthonunkban, akkor első lépésben kiegészítőkkal csempésszünk glamúr életterézt az életterünkbe. Szerezzünk be fémes dekorelemeket (porcelánvázákat, -figurákat), a díszpárnákat borítsa bársonyhuzat, a vitrinből pedig kerüljenek elő az arannyal szegélyezett – vagy akár teljesen beborított – porcelántárgyak, amelyek az időtlen luxus szinonimái. A Herendi Porcelánmanufaktúra dísz-tárgyai ráadásul már platinakivitelben is kaphatók, így az is kedvére válogathat, aki a hűvösebb tónusokat részesíti előnyben.

–
Pikkelyes váza 06862000COUBARD2; **Óratányér** 075560470-ROE-PT; **Ülő gepárd** 15145000PTVH; **Váza válllérttel** 06870000A-OR; **Madarak** 05372000JH-15, 05373000JH-15; **Limitált teáskészlet** VIT

RÓMA, A VIZEK BIRODALMA

Az ókori rómaiak sok újítással megelőzték a korukat – többek között azzal, hogy bevezették a vizet a városaikba. Az ókori Róma vízvezetékei majdnem egymillió ember számára biztosítottak tiszta vizet.

Az ókori rómaiak minden bizonnyal vízimádók lehettek – erre engednek következtetni azok a szökőkutak, fürdők és utcai kutak, amelyekbe nem ritkán sok-sok kilométerről vezették a vizet. Bár már az egyiptomiak is építettek vízvezetékeket, a rómaiak komplex, a gravitációt kihasználó hálózata, amely a birodalom teljes egészére kiterjedt, elképesztő mérnöki teljesítményről és technikai tudásról tesz tanúbizonyságot. Az első vízvezetékét Appius Claudius kezdte építtetni i. e. 312-ben, a hosszú vízvezetékek pedig, amelyeket akvaduktoknak nevezünk, hol a föld alatt, hol felette, kecses boltíves építményekben szállították a vizet.

A vízvezetékek elsődleges feladata a lakosság ivóvízzel való ellátása volt, de ezek táplálták a fürdőket és a szökőkutakat is – mindkettőből akadt jó néhány. És ugyan a szökőkutak feltalálása nem az ókori rómaiak érdeme, ők voltak az elsők,

akik kőszobrokba integrált, elegáns szökőkutakat készítettek. Nem véletlenül nevezték Rómát a szökőkutak városának! Az i. sz. 1. században élt Sextus Julius Frontinus római helytartó és vízvezeték-felügyelő, a *Róma város vízvezetékei* című könyv írója úgy számolta, hogy Rómának harminckilenc „monumentális” szökőkútja és ötszázkilencvenegy nyilvános fürdője volt.

Rómában ma is rengeteg szökőkútban gyönyörködhetnek a turisták, mind közül a leghíresebb és a legnagyobb a 18. században épített barokk Trevi-kút, az egyik legszebbnek pedig a Fontana delle Tartarughe-t tartják, amely nevét a felső medencéjén egyensúlyozó bronzteknősökről kapta. Az ókori Róma öröksége máig élő, hiszen az olasz főváros vízhálózatának egy része ókori eredetű, az egykori fürdőkből azonban már csak egy üzemel: a Hammam Essalihine, amely kétezer éve is létezett, hetvenfokos, ásványi anyagokban gazdag vizével vonzza a látogatókat.

Tudta?

Magyarország területe annak idején római provincia volt, így nem meglepő, hogy az egykori Pannónia városaiban is tártak fel római kori vízvezetékrendszereket. A leghosszabb a savariai (szombathelyi) volt, amely huszonöt kilométerről szállított forrásvizet a városlakóknak.

VÁROSOK A VÍZ ALATT

Több ezer éves régészeti leletek, amelyek bámulatos történetekről mesélnek. Falak, szobrok, oszlopok, amelyek valaha ősi városokat alkottak, és amelyek víz alá merültek – de feledésbe nem.

Baiae

Egykor pezsgő társasági életéről, bő vízü kénes forrásairól és pazar épületeiről volt híres – Julius Caesar és Nero római császár tulajdonában is állt itt luxusvilla. Ám ugyanaz a vulkáni tevékenység, amely a termálvizet szolgáltatta, Baiae vesztét okozta. Az ókori üdülőváros a Nápolyhoz közeli Campi Flegrei tetején épült, a gyakori földrengések és tengermozgások következtében pedig a fényűző település nagy része lassan víz alá került. Ezeket a területeket 2002-ben a helyi hatóságok védetté nyilvánították.

Dwarka

A nyugat-indiai kisváros jelentős hindu zarándokhely, egyike a hét szent indiai városnak. A néphagyomány szerint Krisna alapította, ám amikor lelke elhagyta halandó testét, Dwarka jelentős része elmerült a tengerben. A kutatások az 1930-as években kezdődtek, az első feltárássra pedig 1963-ban került sor. A régészek számos olyan ősi leletet és épületmaradványt találtak, amely arra utal, hogy Dwarka fontos kereskedelmi kikötő lehetett. Innen a város elnevezése is, amely szanszkrit nyelven ajtót vagy kaput jelent.

–
Barcaccia szökőkút 06872000VA

Kávészsésze (limitált készlet része) 04264200SP1217;
Műzlistálka 02365000UNIVER3;
Szalvétagyűrű 02272000MTFC

Tiquina

A Tiquina nevű település a Titicaca-tónak a bolíviai partszakaszán fekszik, amely nemcsak arról ismert, hogy Dél-Amerika legnagyobb tava, hanem arról is, hogy egy víz alatti ősi civilizációnak is az otthona – bár ez egy viszonylag új felfedezés. 2008-ban több ezer tárgyat, köztük kerámiákat és aranyat találtak a tó fenekén, amelyek a kutatók szerint az inkák előtti, igen jelentős Tiahuanaco-kultúrából származnak. A bolíviai kormány azt tervezi, hogy víz alatti múzeumot épít a feltárások helyszínén.

Alexandria

A Nagy Sándor által alapított Alexandriát, amely évszázadokon át virágzott, az ókori civilizáció központjaként tartjuk számon. A mai Egyiptom területén fekvő kikötővárosban több természeti katasztrófa is pusztított, így Alexandria királyi negyede a 8. században víz alá került. Egy nemzetközi régészcsapat az 1990-es évek eleje óta végzett feltárássokat errefelé, munkájuk eredményei pedig nem csupán felszínre hozott pénzérmék és amulettek: megtalálták Kleopátra palotájának a romjait is!

OÁZIS A PILLANGÓKNAK

Színes megjelenésük és bámulatos metamorfózisuk miatt varázslatosnak találjuk a pillangókat. Ezek a látványos lepkék az átalakulást, a szépséget és az újjászületést szimbolizálják, emlékeztetnek minket az élővilág gazdagságára és az élet mulandó természetére. Talán ezért is szeretjük csodálni őket, és ezért is örülünk, ha a kertünkben találkozunk velük.

A pillangók nemcsak szépek, hanem igen hasznosak is: fontos részei az ökoszisztémának, hiszen aktívan részt vesznek a növények beporzásában. Ezek a csinos rovarok a virágok mélyén lévő nektárral táplálkoznak, a testükhöz tapadó virágpór pedig messzebbre terjed, mint a méheké, hiszen azok a kaptár közelében maradnak. És éppen ezért kell odafigyelnünk a védelmükre, a pillangópulációk csökkenésének megállítására.

Ennek egyik módja, hogy pillangókertet alakítunk ki a saját kertünkben – amelynek legfőbb pozitív hozadéka, hogy tavasztól ősziig mesés látványban lehet részünk. Ehhez érdemes egy napos, ugyanakkor védett részt választani, és ide nektáradó növényeket ültetni – a különböző virágtípusokkal különböző lepkefajokat édesgethetünk magunkhoz. A pillangók az erős illatú virágokat kedvelik leginkább, amelyek nagy mennyiségű nektárt termelnek.

Léteznek nyilvános pillangókertek is, amelyek népszerű turisztikai látványosságok, évente több millió látogatót vonzanak. A floridai Butterfly World háromhektáros területén több mint húszezer pillangó él, és ezzel a világ legnagyobb pillangókertjének számít. A legkülönlegesebb atmoszférája a szingapúri Changi repülőtérén található, éjjel-nappal nyitva tartó pillangókertnek van: járatindulás előtt vagy éppen átszállás-kor akár negyven lepkefajjal találkozhatunk. A spanyolországi Mariposario de Benalmádenában vízesések és virágok között sétálva csodálhatjuk meg a szabadon szárnyaló egzotikus pillangókat, míg a holland Vlindericában az azúrlepkével és a nagy nimfalepkével is megismerkedhetünk.

–
Áttört dísztal 07496000VICTORIA

Tudta?

Magyarországon négy pillangófaj él: a kis apollólepke, a farkasalmalepke, a fecskéfarkú lepke és a kardoslepke, mindegyikük védett.

TŰZHÁNYÓK TITKAI

A Föld felszínének veszedelmes hasadékai, amelyek Vulcanusról, a római tűzistenről kapták a nevüket. Némelyik a mérete, és van, amelyik aktivitása miatt tekintélyt parancsoló.

Többféle tűzhányót ismerünk, általánosságban azonban elmondható, hogy egy vulkánkitörés során először robbanások történnek, majd gőzök és gázok kíséretében közettörmelékek törnek elő a hegy gyomrából. Ezután a kráteren keresztül az izzón folyó kőzetolvadék, vagyis a láva követel utat magának. A vulkánok természete kiszámíthatatlan: lávaömlést követően akár több évtizeden át pihenhettek, vagy akár végleg befejezhetik a működésüket, utóbbiakat kialudt tűzhányóknak nevezzük.

Mauna Loa

Hosszú hegy – ezt jelenti hawaii nyelven a Mauna Loa, amely egyben a világ legnagyobb aktív tűzhányója is. Legutóbb 2022-ben tört ki a Hawaii szigetének déli felén álló pajzsvulkán, amely errefelé fiatalnak mondható: úgy hétszázézer éves. A Mauna Loa 4170 méter magas, ám a tengerszint alatt még ötezer méteres mélységig nyúlik, vagyis a teljes mérete alapján magasabb, mint a Mount Everest!

Kilauea

A legaktívabb vulkánok objektív rangsorolása szinte lehetetlen, ám annyi bizonyos, hogy a Kilauea dobogós helyet érdemel. A Hawaii szigetének délkeleti részén magasodó tűzhányó 1983 és 2018 között lényegében folyamatosan működött, és azóta is több alkalommal kitört. Több mint két tucat krátere van. Nem meglepő hát a névválasztás: a Kilauea annyit tesz, hogy öklendező vagy folyton növekvő.

Ojos del Salado

Az Andok második legmagasabb hegye, a világ legmagasabb aktív tűzhányója. Az Argentína és Chile határán található, 6893 méteres Ojos del Salado egy rétegvulkán, amelynek csúcsai ritkán fehérek. Ilyen magasságban hogyan lehetséges ez? Az Ojos del Salado az Atacama-sivatagban van, amelynek igen száraz az éghajlata, így a hó gyorsan szublimál. A vulkán több mint ezer éve pihen, 1993-ban észleltek utoljára hamukibocsátást.

Vezúv

Az egyetlen vulkán a kontinentális Európában, amely az elmúlt száz évben kitört. És az egyik legveszélyesebb is, hiszen hárommillióan élnek a közelében – legalább hatszázezren a veszélyzónában. A dél-olaszországi Vezúv a világ legismertebb vulkánja címet is megkaphatná: Pompei története, amelyet 79-ben temetett be a Nápolyi-öböl félelmetes tűzhányója, mindannyiunk történelemlétkönyvében helyet kapott. És éppen ezért virágozik itt annyira a vulkánturizmus.

Sárkány (limitált kiadás)
16154000SP774

EGY LEGENDA ÉLETÚTJA

A vízilabda Puskás Öcsije. A világ első mozgássérült olimpikonja. A sportoló, aki egy napon lett Európa legjobbja úszásban és vízilabdában. De ki is volt vitéz Halassy Olivér?

1909-ben, Újpesten született Haltmayer Olivér néven, kisgyerekként focistakarrierről álmodott, ám ez az álma nyolcéves korában szertefoszlott, amikor egy villamosbaleset következtében a bal lábát lábszárközepétől amputálni kellett. Hamar kiderült, hogy a végtaghiánya a vízben nem jelent számára hátrányt, ezért úszni és vízilabdázni kezdett – egyre nagyobb sikerrel.

Mindössze tizenkilenc éves volt, amikor 1928-ban beválasztották az amszterdami olimpiára készülő vízilabdakeretbe. Innen még ezüstéremmel távozott, de az 1932-es Los Angeles-i, majd az 1936-os berlini ötkarikás játékokról már aranyat hozott haza a magyar csapattal. És mindeközben szülővárosának sportklubjával 1930 és 1939 között tízszer nyert magyar bajnokságot. Úszásban is jeleskedett: tizenegyszer nyert folyamúszásban országos bajnokságot.

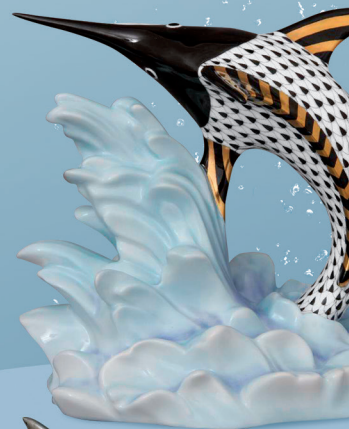
Legnagyobb sportbravúrja, hogy az 1931-es párizsi Európa-bajnokságon nemcsak a vízilabdacsapattal, hanem úszóként is a dobogó legfelső fokára állhatott – az 1500 méteres gyorsúszás és a vízipólósok döntője között ráadásul alig két órát tudott csak pihenni.

Halassy Olivér nem csak a vízben volt hős: kapcsolatait és az édesapjától örökölt vitézi címét felhasználva több sportolótársának és ismerősének segített a második világháború alatt. Tragikusan fiatalon, mindössze harminchét évesen hunyt el, gyilkosság áldozata lett.

Díszváza akantuszfogóval 06490023ATQ3-PT;
Kardhal 15378000VHNM;
Vitorlášalak 15273000PTVH;
Tengeri csikó 05252000ECABVT;
Polip (2025-ös újdonság) - 16028000PLATI-M

Tudta?

A Magyar Olimpiai Bizottság adatbankja szerint a magyar sportolók által eddig nyert aranyérmek száma százkilencven. Magyarország vívásban, úszásban és kajak-kenuban a legeredményesebb.

KÜLÖNLEGES LÉNYEK A MÉLYBEN

A Föld felszínének több mint kétharmadát borító óceánok a bolygónk legrejtélyesebb területei – a hullámok alatti világ nagy része máig felfedezésre vár. Néhány ott élő különös vagy ritka fajjal ismerkedünk.

Dugong, a legszelídebb óriás

Teste olyan pufók, mint a lamantiné, amellyel rokoni kapcsolatban is áll, farokrésze azonban inkább a delfinéhez hasonló. A tengeri tehének közé tartozó dugong az egyetlen szigorúan tengeri növényevő emlősfaj: a közel féltonnás állat békésen legelészik az Indiai-óceán és a Csendes-óceán nyugati részének sekély vizeiben. Egyes források szerint a dugongtól eredeztethető a sellők legendája.

Axolotl, a mosolygós kételtű

A szokatlan elnevezés szó szerinti fordításban vízikutyát takar, valójában azonban a mexikói axolotl a harántfogúgőte-félék családjába tartozik. Megjelenésében egészen hasonlít a foltos szalamandra lárváihoz, létezik belőle barna, rózsaszín, fekete és kék is. Híressé laborállatként vált, ugyanis elképesztő gyógyulási képessége van: ha elveszíti egy végtagját, könnyedén vissza is növeszti.

Karácsonyfaféreg, a tenger karácsonyfája

Gyönyörű színekben pompázik, érdekes formavilágával még mutatósabbá teszi a trópusi tengereket – éppen ezért kissé meglepő, hogy ez a különleges állatka éppúgy a gyűrűsférgek törzsébe tartozik, mint a kertjeinket látogató földigiliszta. A pár centis karácsonyfaféreg korallok között él, a légzéshez és táplálkozáshoz szükséges szerve az, amely fenyőfára emlékeztet minket.

Repülőhal, a szárnyaló kopolytűs

Képtelenségnek tűnik, hogy egy hal repülni tudjon – elvégre testét toll helyett pikkelyek borítják, szárnyak helyett pedig úszói vannak. De akkor mik azok a vízből kiröppenő lények, amelyeket világszerte látni? A repülőhalfélék hosszú mellúszói repülőszervvé módosultak, így ha veszély közelít feléjük, képesek a tengerből egy-két méter magasra kiemelkedni, és a levegőben akár háromszáz métert is szállingózni, mielőtt újra a vízbe csobbannának. A repülőhal tulajdonképpen siklórepülést végez.

Tudta?

A Tengeri Élőlények Világkatalógusának (WoRMS) jelentése szerint mintegy 242 ezer ismert és leírt tengeri faj él a világ óceánjaiban. Évente átlagosan 2332 új fajt fedeznek fel.

SAJTIMÁDÓKNAK

„Nem tehetsz mindenkit boldoggá, nem vagy sajt” – tartja a mondás, amely rámutat ennek a tejterméknek a közkedveltségére. Már az ókori görög mitológiában és ókori egyiptomi sírfestményeken is található utalások a sajtkészítésre, és bátran kijelenthetjük, hogy az emberek a mai napig a világ minden táján élvezettel fogyasztanak sajtot.

Tudta?

A Nemzetközi Tejipari Szövetség felmérése szerint a franciák eszik a legtöbb sajtot. Az egy főre jutó éves átlagos sajt fogyasztás Franciaországban 26,26 kilogramm.

Halloumi

Ciprus leghíresebb exportcikkét, a halloumit a 16. század óta készítik a Földközi-tenger szigetországában – hagyományosan juh- és kecsketejből, de ma már sok esetben tehéntejet is hozzáadnak. Íze sós, szerkezete téphető, olvadáspontja pedig magas, ezért sütésre és grillezésre kiválóan alkalmas, de nyersen is finom. A ciprusiak mézzel meglocsolva vagy görögdinnyével tálalva fogyasztják a legszívesebben.

Paneer

Az indiai konyhából származik ez a lágy, érlelés nélküli sajt, amely a halloumihoz hasonlóan nagyon jól bírja a hőt – éppen ezért gyakran használják vegetáriánus ételekben húspótlóként. Íze enyhe, és otthon is könnyen elkészíthető, csupán tehéntej és citromsav kell hozzá.

Burrata

Vajas – egész egyszerűen ezt jelenti a délolasz sajt neve, hiszen gazdag, krémes íze és puha állaga tényleg a vajra emlékeztet. Megjelenésében kísértetiesen hasonlít a mozzarellára, ám ha a burratát kettévágjuk, lágy, tejszínes belsejének ki kell folynia. A burrata külső rétegét mozzarellából készítik, ebbe a tasakba kerül bele a stracciatella. Extraszűz olívaolajjal, balzameccel és paradicsommal kiváló íz kombinációt alkot.

Cotija

Mexikói parmezánként is emlegetik a Cotiját, amely az olasz rokonához hasonlóan erőteljes ízű, sós és morzsalékos. Ez a félkemény, fehér színű tehénsajt Cotija de la Paz városáról kapta a nevét, ahol helyi kézművesek állítják elő – generációról generációra öröklődő hagyományos módszereket követve. Tökéletes feltét salátához, tacóhoz.

Tête de Moine

Az egyik legerősebb aromájú és legédesebb svájci sajt, amelynek neve szó szerinti fordításban annyit tesz: szerzetes feje. A Bellelay kolostorban készülő sajtról már a 13. században is említést tettek. Különlegessége, hogy nem szeletelik, hanem gyalulják, még hozzá egy kifejezetten a Tête de Moine-hoz kifejlesztett eszközzel (girolle). És innen az elnevezés: a gyalult sajt úgy néz ki, mint a szerzetesek hajviselete.

GRILLEZETT RÉVÉREND LE BRIE

Ebben az elegáns fogásban a francia lágysajt kellemesen vajjas ízét a gomba, a fokhagyma és az illatos zöldfűszerek teszik még tökéletesebbé.

Elkészítés

1. A gombát cikkekre vágjuk, majd forró olívaolajon és vajon lepirítjuk. Sóval, borssal, fokhagymával, petrezselyemzölddel ízesítjük.
2. A sajtot forró olívaolajon és vajon grillezzük, sóval, borssal, fokhagymával, rozsmaringággal ízesítjük, és a sütés végén a borral meglocsoljuk.
3. Az elkészült sajtot a pirított gombával tálaljuk.

Hozzávalók 4 személyre

- 4 db Révérend le Brie
- 250 g tisztított barna champignon
- 50 g vaj
- 0,5 dl olívaolaj
- Só, frissen őrölt bors
- Rozsmaringág, petrezselyemlevél
- Tisztított fokhagyma
- 1 dl chardonnay

Apicius Étterem és Kávéház
8440 Herend, Kossuth Lajos utca 137.

Tel.: +36 (88) 523 235
porcelanium@herend.com

Teréktányér
20158000CHMP;
Nyúlgomba étrendtartó
08973000C;
Tuskógomba étrendtartó
08974000C

Ajándékötletek

Legyünk maximalisták! Tobzódjunk a színek és a minták kavalkádjában, gyönyörködünk a tradicionális és a modern lakberendezési tárgyak harmóniájában.

- 1 Triton kagyló (limitált kiadás) 16402000 VHSP199
- 2 Falitál (limitált kiadás) 08439050 SPAMA1
- 3 Teáskészlet CD5
- 4 Váza 06655000 AV
- 5 Elefántkölyök (limitált kiadás) 05214000 SP794
- 6 Váza talapzattal, gombfogóval (limitált kiadás) 06690015 SP969

Márkabolatok

Herend Viktória
H-8440 Herend,
Kossuth Lajos utca 135.
+36 88 523 223

**Budapest Herendi
Porcelán Palota**
H-1051 Budapest,
József nádor tér 10–11.
+36 20 241 5736

Budapest Belvedere
H-1061 Budapest,
Andrássy út 16.
+36 1 374 0006

Budapest Hadik
H-1014 Budapest,
Szentháromság utca 5.
+36 1 225 1051

**Budapest WestEnd –
Art Herend**
H-1062 Budapest, WestEnd
Bevásárlóközpont, Váci út 1–3.
+36 1 239 6485

Szentendre Diana
H-2000 Szentendre,
Bogdányi út 1.
+36 26 505 288

Sopron Esterházy
H-9400 Sopron,
Várkerület 98.
+36 99 508 712

Kecskemét Aranka
H-6000 Kecskemét,
Hornyik János körút 4.
+36 76 505 316

Győr Herend Shop
H-9021 Győr,
Széchenyi István tér 4.
+36 30 331 0307

OPERA

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

Giuseppe Verdi

MACBETH

OPERA NÉGY FELVONÁSBAN, OLASZ NYELVEN, MAGYAR, ANGOL ÉS OLASZ FELIRATTAL
OPERA IN FOUR ACTS, IN ITALIAN, WITH HUNGARIAN, ENGLISH, AND ITALIAN SUBTITLES

BEMUTATÓ | PREMIERE

opera.hu | facebook.com/Operahaz

*Herend
200*

